

גמילה מעישון בבני נוער

סקר בקרב רופאי ילדים

ענתי יום טוב,
מקדמת בריאות
הנהלה ראשית

כללית

סטודנטים: נירית דרור, מירב וידאל,
הילה חיראק, ורד קמחי, אלי ששון

מקדמת בריאות מנחה: ענתי יום-טוב

תודות לפרופ' דיאן לוין, ד"ר איילת נבט
ותמי אמבר משירותי בריאות כללית, על
תרומתן בביצוע הסקר

**הסקר בוצע במסגרת
קורס פרקטיקום
תואר שני בבריאות הציבור,
מסלול קידום בריאות,
אוניברסיטת ת"א 2019**

רקע - היקף העישון בבני נוער בישראל

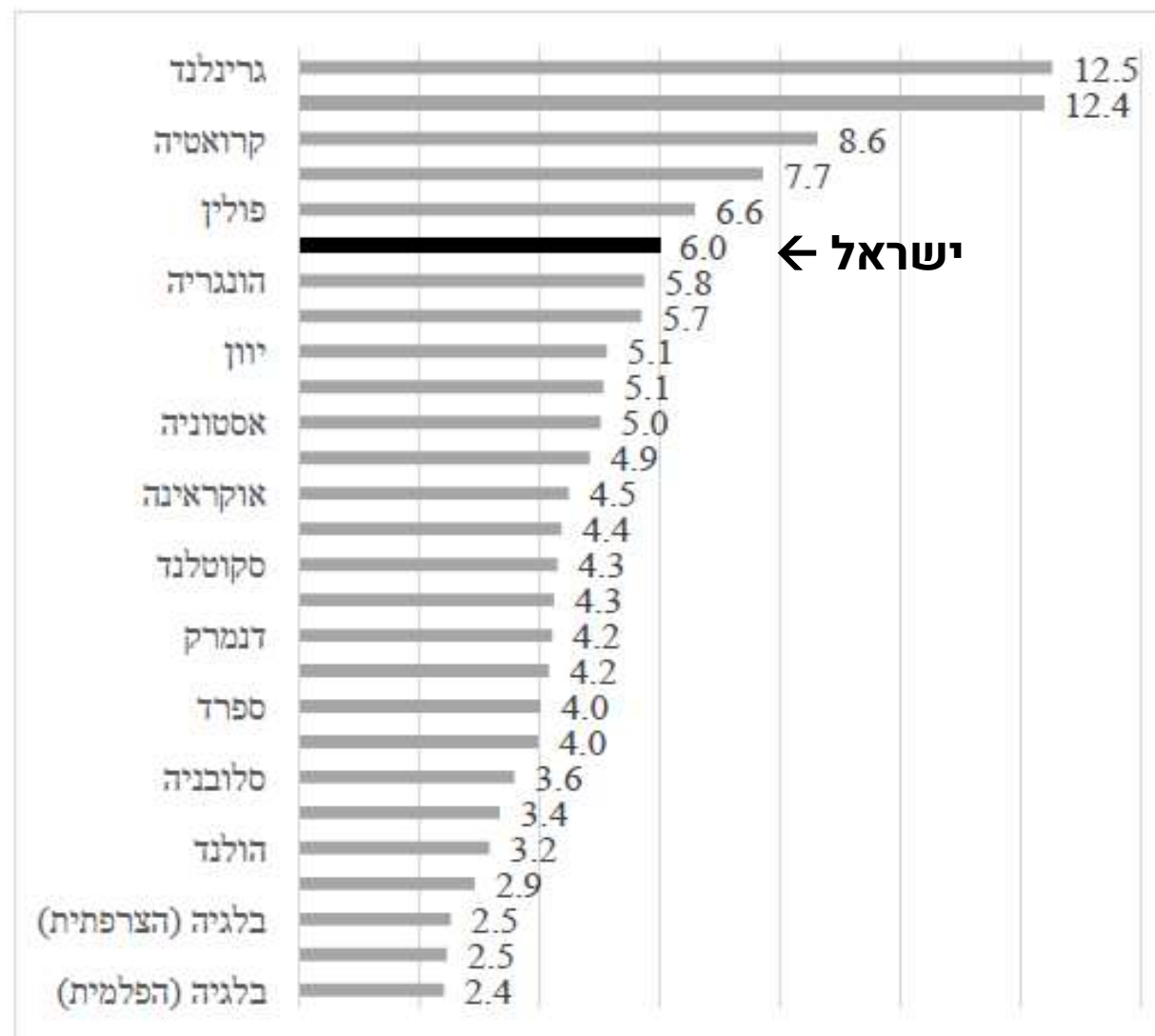
תרשים 3.4: אחוז התלמידים בגילאי 11, 13 ו-15 שמעשנים סיגריות לפחות פעם בשבוע, לפי מדינה

כיתות י"א, י"ב

עישון סיגריות לפחות פעם בשבוע:
10.5%

בנים ערבים/ יהודים: 12.6% / 21.8%

עישון נרגילה פעם בשבוע: 10.4%
בנים ערבים: 29.6%

* סקר HBSC על דפוסי עישון בקרב בני נוער בישראל - פרופ' הראל פיש, 2019

* דו"ח שר הבריאות על העישון 2019

רקע - היקף העישון בבני נוער בישראל

כיתות י"א, י"ב
עישון נרגילות לפחות פעם ביום:
10.5%

שימוש בסיגריה אלקטרונית, גילאי 12-18:
יותר מרבע מבני הנוער התנסו /
השתמשו בסיג"א

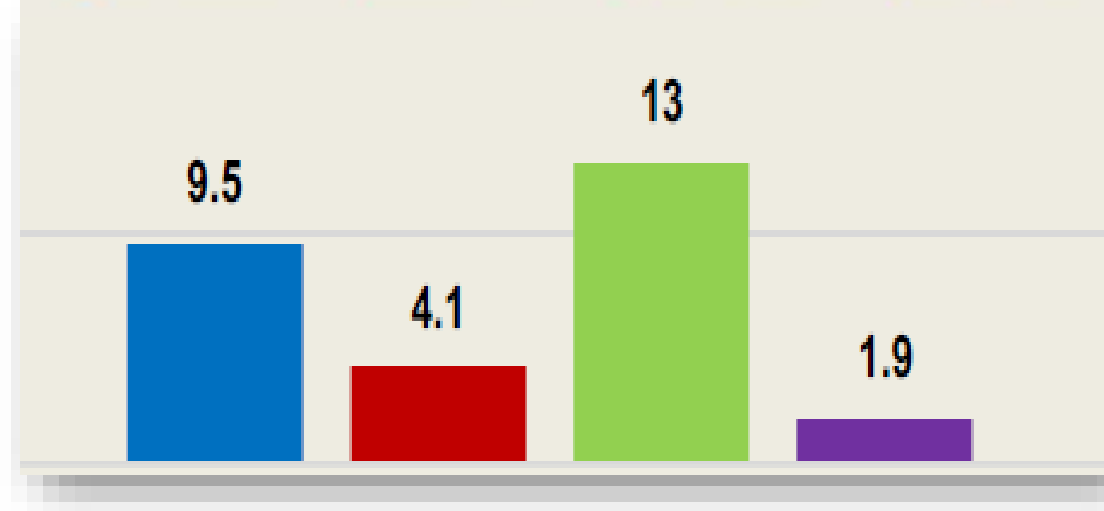
אחוז התלמידים **בכיתות י"א-י"ב** שמעשנים סיגריות

לפחות פעם אחת ביום,

לפי מגזר, מגדר ושנת הסקר

סה"כ 7.4%

מגזר יהודי בנים ■ מגזר יהודי בנות ■ מגזר ערבי בנים ■ מגזר ערבי בנות

רקע - הפסקת עישון בקרב בני נוער

51.5% מהמעשנים דיווחו כי ניסו/ מנסים להפסיק לעשן.²

רוב המעשנים המתבגרים מעוניינים להפסיק לעשן.¹

תוכניות ההתערבות לגמילה מעישון במבוגרים לא הוכחו כאפקטיביות בבני נוער.

רוב בני הנוער בישראל מעדיפים להיגמל בעצמם, ולא לקחת חלק בתוכנית התערבות, אך מרבית הניסיונות כושלים^{1,3}.

מטרת הסקר:

**ללמוד על העמדות, הצרכים
והחסמים של רופאי ילדים,
כחלק מבסיס לבניית תוכנית
פעולה לגמילה מעישון בבני
נוער**

שלבי פעולה

71 רופאים ענו
על השאלון
(10%)

השאלון הופץ
במייל וב-SMS
ל-710 רופאי
ילדים בכללית

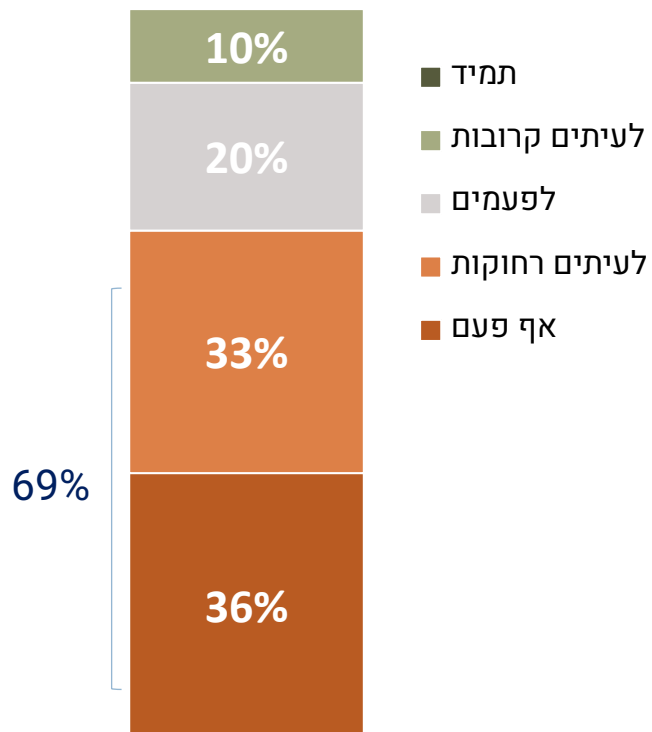
פותח שאלון
דיגיטלי כמותי
רב ברירה

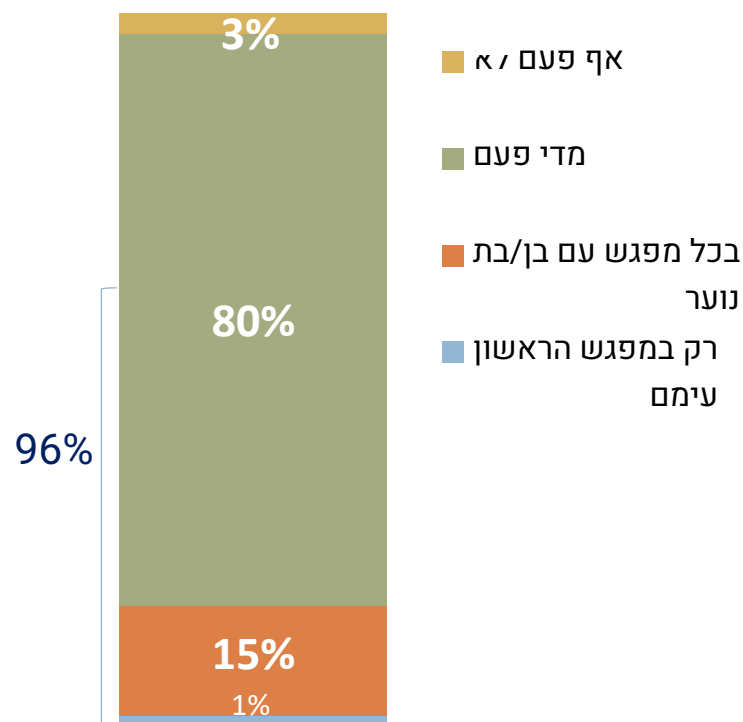
תוצאות הסקר

בירור ומעקב אחר סטטוס העישון

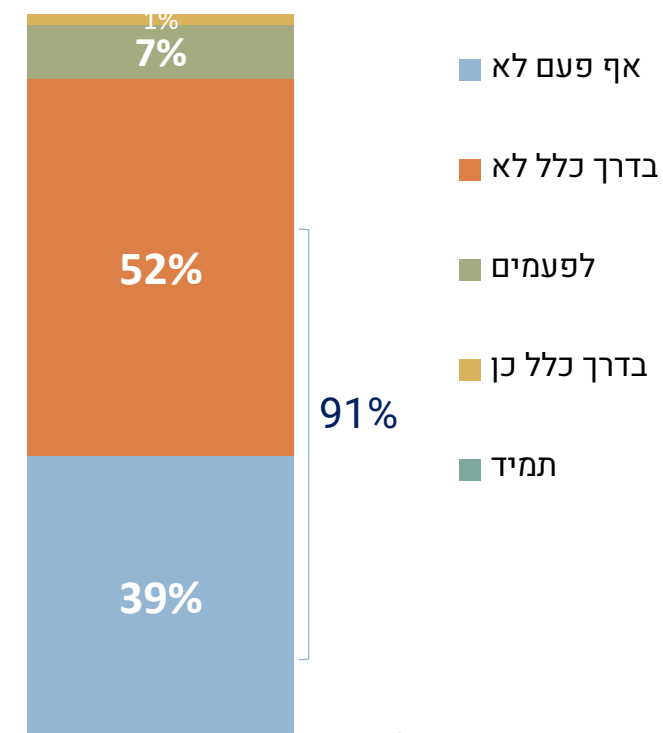
ביצוע מעקב יזום אחר בני נוער מעשנים

תדירות שיח על העישון של הרופא עם בני נוער

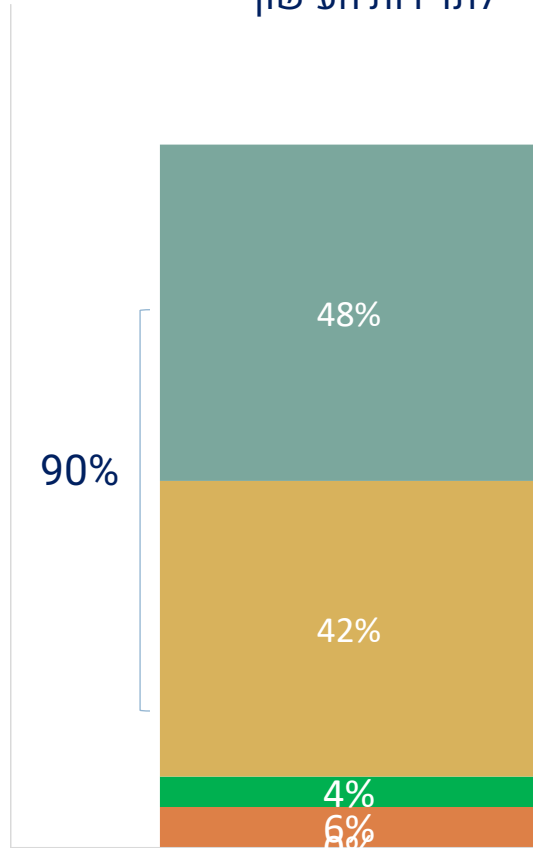

תדירות העלאת נושא העישון ביוזמת בני הנוער עצמם

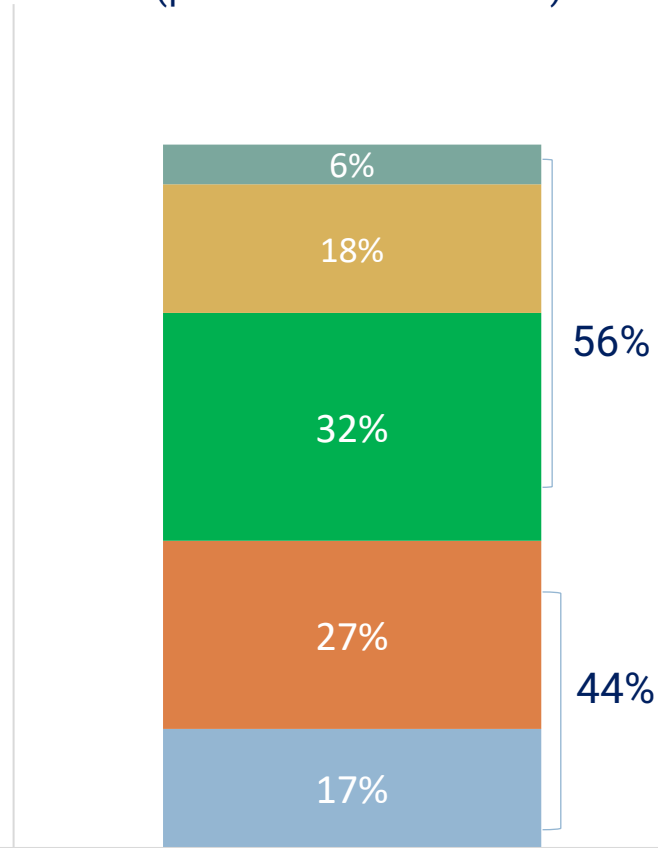

תשאול רופאי הילדים

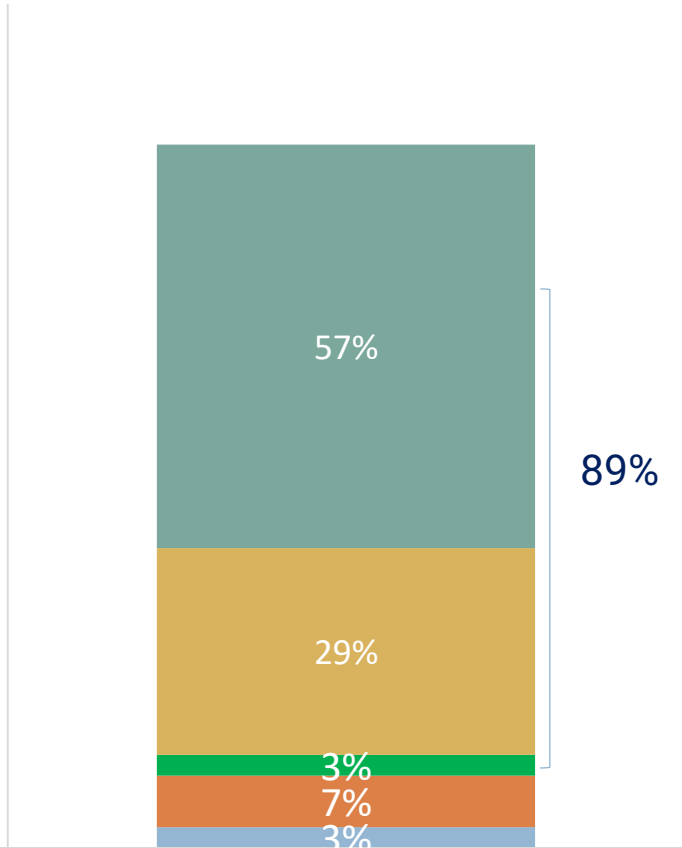
התייחסות לכמות הסיגריות ו/או לתדירות העישון

התייחסות לסטטוס העישון של ההורים (ללא תלות אם הילד מעשן)

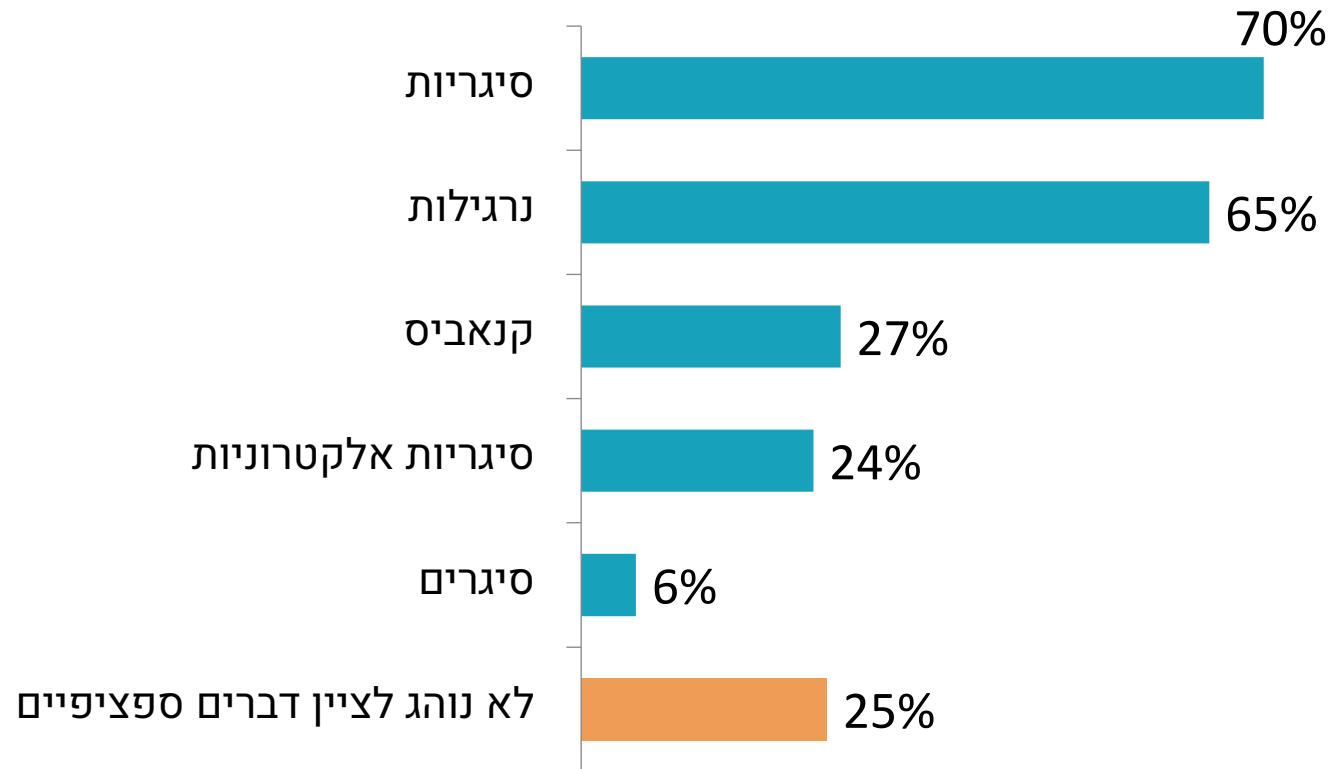

פידבק חיובי לבני נוער שאינם מעשנים

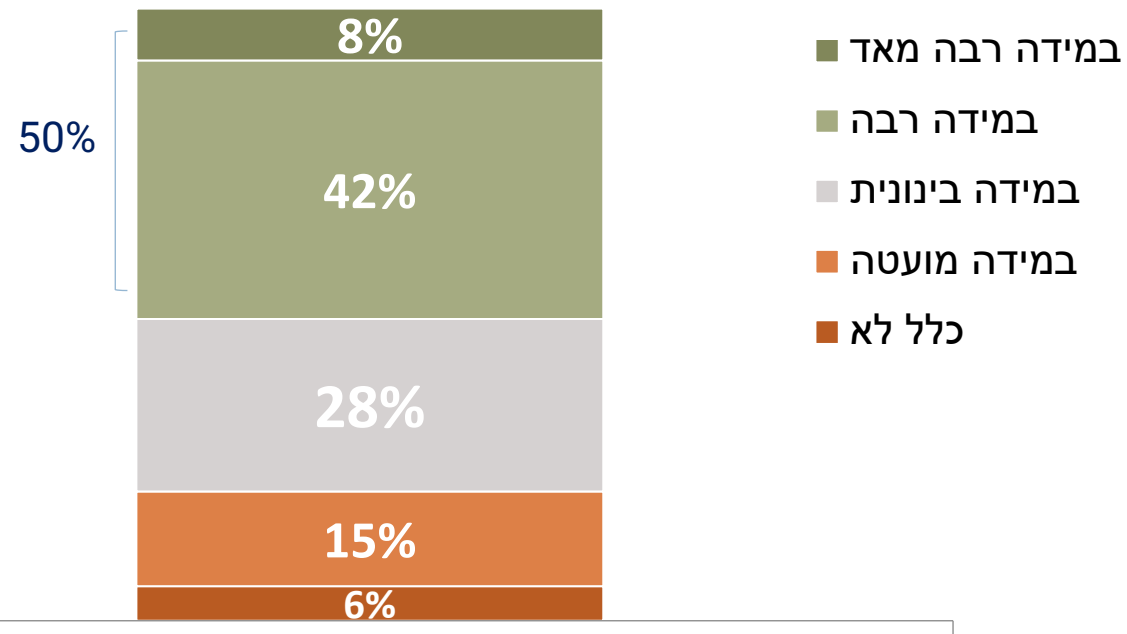
- אף פעם לא
- בדרך כלל לא
- לפעמים
- בדרך כלל כן
- תמיד

התייחסות למוצרי העישון השונים

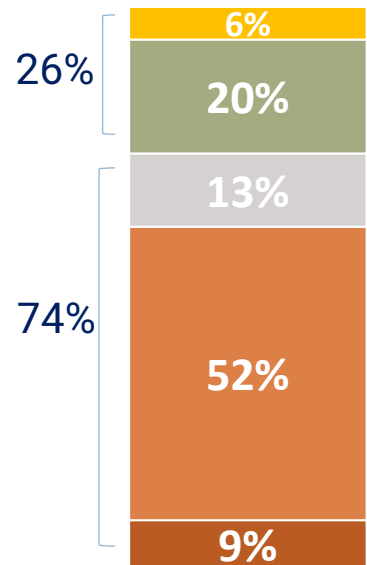
תפיסת הרופא לגבי תפקידו בגמילה מעישון

באיזו מידה אתה חושב שתפקידך ללוות את תהליך הגמילה מעישון של בני הנוער המעשנים?

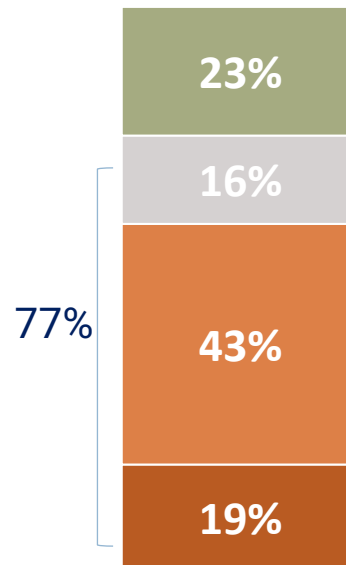

זמן, ידע וכלים למתן ייעוץ

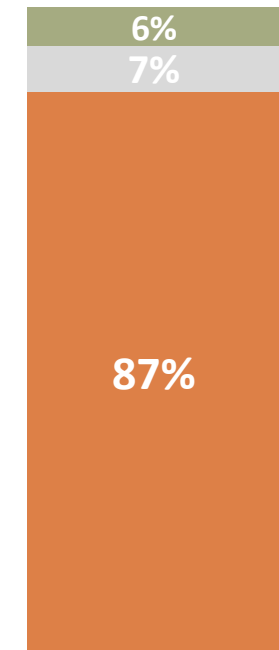
מעריך שיש לך זמן לייעוץ

מעריך שיש לך את הידע המקצועי לייעוץ

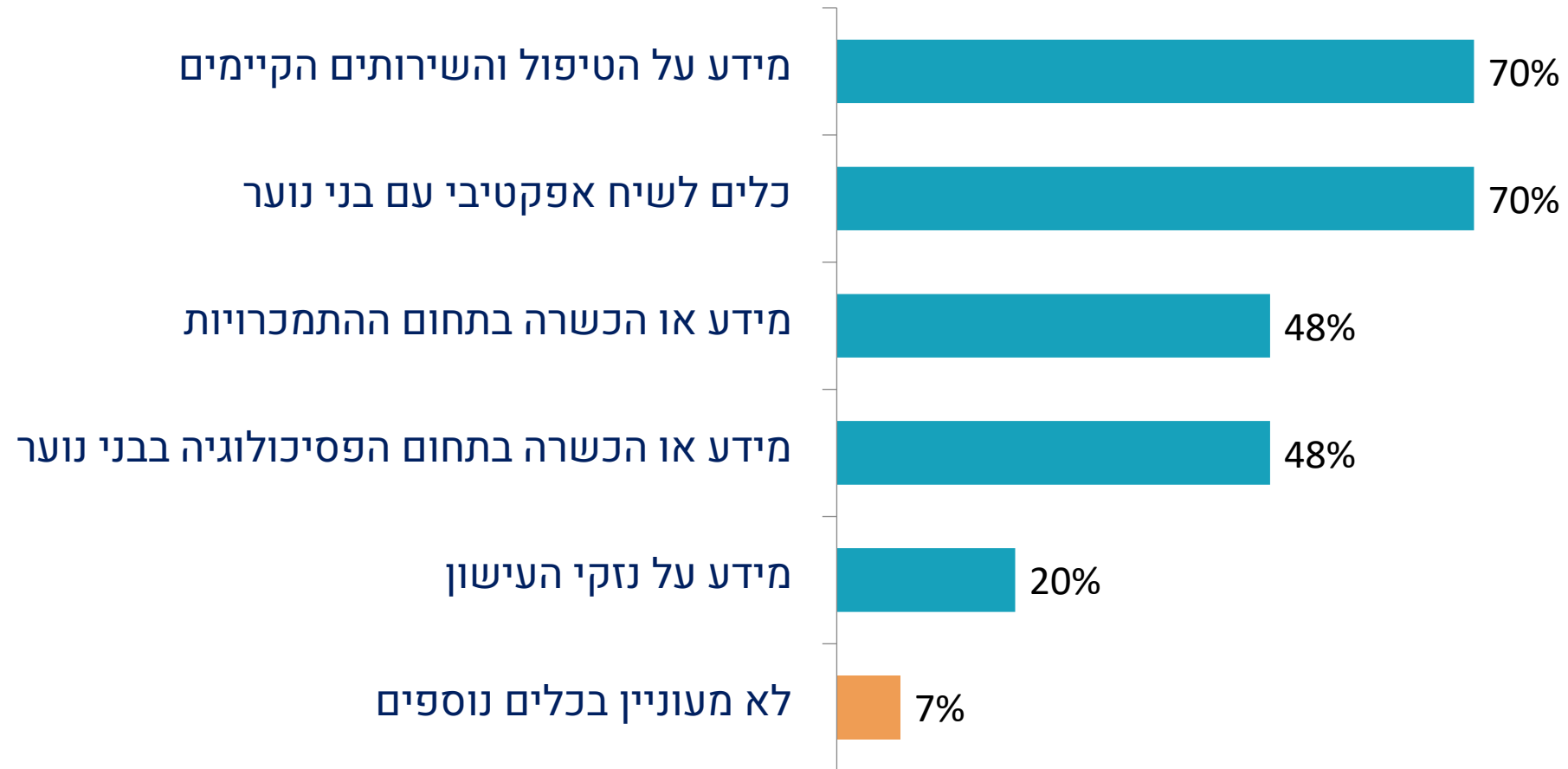
קיבל כלים או הנחיות בעבר

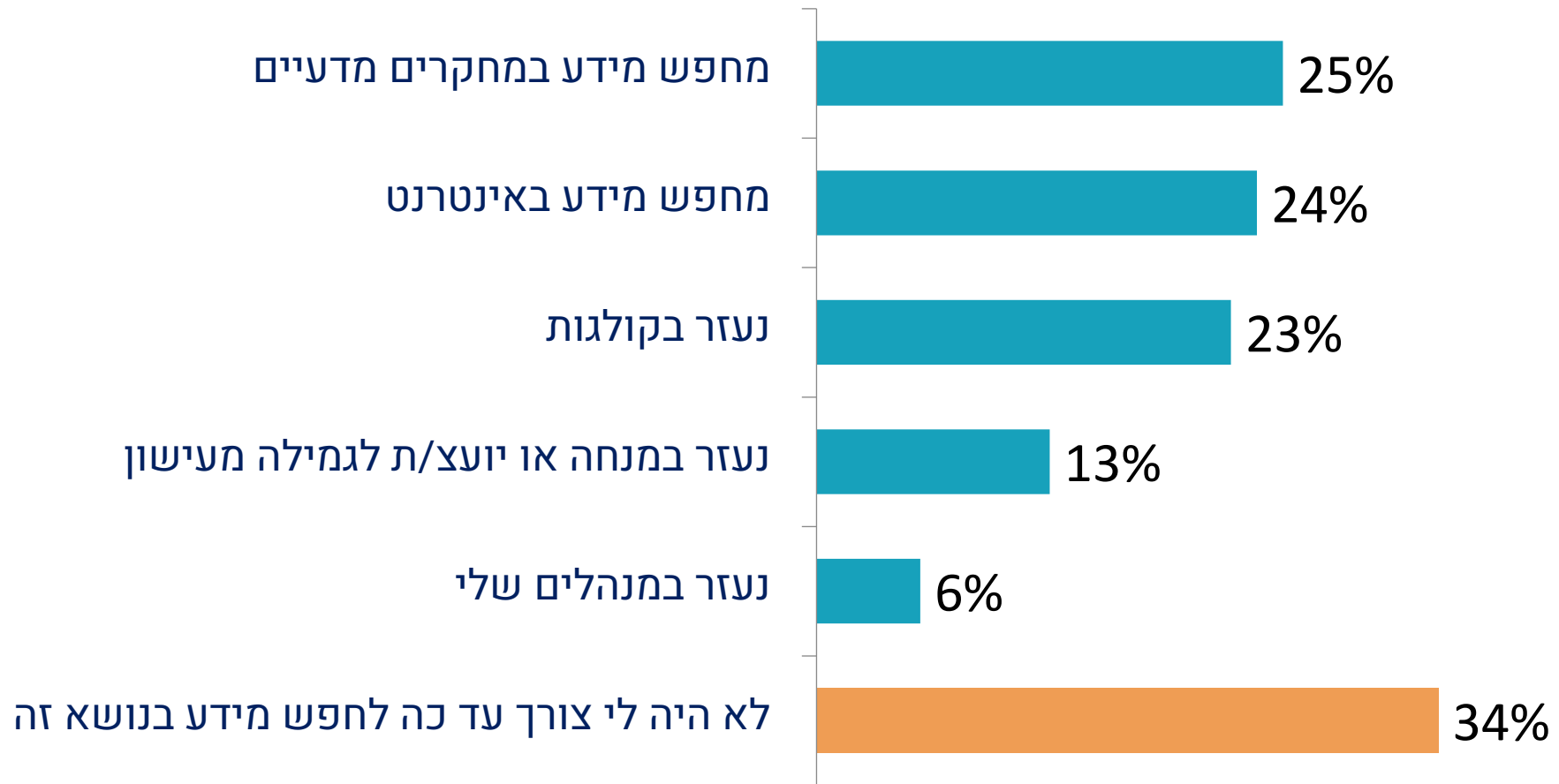
- בטוח שיש
- חושב שיש
- לא יודע
- חושב שאין
- בטוח שאין

- קיבלו כלים יישומיים
- קיבלו הנחיות מקצועיות

רצון לקבלת כלים ומידע בגמילה מעישון

חיפוש מידע בנושא גמילה מעישון

סיכום ומסקנות

1

רופאים רבים רואים את נושא הגמילה מעישון כחלק מתפקידם.

יחד עם זאת, חשוב למצב את הנושא בעייני כלל הרופאים, כחלק משמירה על בריאות הילד.

2

יש חשיבות לתשאול מדד סטטוס העישון ולהעלאת השיח בנושא באופן יזום על ידי הרופא.

3

חשוב כי הצוות הרפואי יתייחס
בתשאל הילד **לכל מוצרי העישון**.

לחדד את המסר שעישון נרגילה, סיג"א
וכד' משמעותו עישון לכל דבר.

4

לעלות למודעות את חשיבות תשאל
סטטוס העישון של ההורה, כפקטור
המשפיע על הילד (עישון אקטיבי/
כפוי).

6

נדרשת למידה נוספת לשם פיתוח
שירות ייעוד לגמילה מעישון בבני
נוער, שיהיה נגיש, **אטרקטיבי**
ואפקטיבי.

5

קיים צורך של רופאי הילדים לקבל
מידע, הנחיות וכלים לתמיכה
אפקטיבית בבני נוער מעשנים, כולל
מידע על שירותי הגמילה מעישון.
להעביר את המסר שניתן **להשפיע**
גם **בזמן קצר**.

העצמת הצוותים במרכזי בריאות הילד
ופיתוח שירות מתאים לגמילה
מעישון בבני נוער, נכללים בתוכניות
העבודה 2021/22 של כללית

תודה!